

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: ΡΑΨΩΔΙΑ Π στίχοι 786-815

«Αλλ' όταν τέταρτην φοράν ωσάν θεός ορμούσε, 786
τότε σου εφάνη, Πάτροκλε, το τέλος της ζωής σου·
ότι στην μάχην σου 'λθ' εμπρός τρομακτικός ο Φοίβος.
Και δεν τον είδε, ως έρχονταν, στην ταραχήν της μάχης,
μες στην κατάχνια ολόκλειστος· του εστήθη οπίσω ο Φοίβος, 790
με την παλάμην πετακτήν του επέταξε τους ώμους
και όλην την ράχιν· κι έστριψαν τα μάτια του Πατρόκλου.
Και ο Φοίβος απ' την κεφαλήν του επέταξε το κράνος,
που αντήχησε, ως εκύλησε στα πόδια εκεί των ίππων·
και η χαίτη του στα χώματα μολύνθη και στο αίμα. 795
Και ως τότε δεν εγένετο να μολυνθεί στο χώμα
ο κύνος λαμπροφούντωτος, που έσκεπε τ' ωραίο
μέτωπο και την κεφαλήν του θείου Αχιλλέως·
και τότε το 'δωκεν ο Ζευσ του Έκτορος να σκέπει
την κεφαλήν του κι έφθανε σ' αυτόν η μαύρ' ημέρα. 800
Κι εκόπη το μακρόσκιο κοντάρι στην παλάμην
το λογχοφόρο, το βαρύ, και του 'πεσε απ' τους ώμους
μ' όλον τον τελαμώννα* της η κροσσωμένη* ασπίδα.
Και ο Φοίβος, του Διός υιός, τον θύρακα του λύει.
Εθεοκρούσθη ο Πάτροκλος, του ελύθησαν τα μέλη 805
και θαμπωμένος έμεινε· και οπίσω με την λόγχην
τον κτύπησ' ένας Δάρδανος των ώμων εις την μέσην,
ο Πανθοΐδης Εύφορβος, που επρώτευε των άλλων
στην λόγχην, εις το τρέξιμο και στην ιππομαχίαν.
Όταν πολέμου αμάθητος πρωτήλθεν ιππομάχος, 810
είκοσι άνδρες μόνος του κατέβασε απ' τους ίππους.
Αυτός πρώτος σ' ελόγχισεν, ω Πάτροκλε ιππομάχε,
και δεν σε φόνευσε, κι ευθύς την λόγχην απ' το σώμα
άρπαξε και μες στον στρατόν εσύρθη, δεν εστάθη
ν' αντιταχθεί στον Πάτροκλον, αν και ξαμαρτωμένον.» 815

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006

*τελαμώννας= λουρί δερμάτινο ή υφασμάτινο με το οποίο κρεμούν από τον ώμο την ασπίδα.
*κροσσωμένη= που είχε κροσσούς- δέσμη νημάτων που προεξείχαν για διακόσμηση

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ποιο είναι το θέμα της Ιλιάδας και ποιο το περιεχόμενο της;

Μονάδες 4

2. Ποιοι -θεοί και άνθρωποι- συμπράττουν στην ήττα του Πατρόκλου και τι ακριβώς έκανε ο καθένας; Γιατί κρίνεται απαραίτητη η επέμβαση του θεού;

Μονάδες 4

3. α) Να χωρίσετε την ενότητα σε υποενότητες ανάλογα με το πρόσωπο που δρα εναντίον του Πατρόκλου και να γράψετε ένα πλαγιότιτλο σε καθεμιά.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Μονάδες 3

β) Να εντοπίσετε το χωρίο της ενότητας όπου ο ποιητής χρησιμοποιεί την αφηγηματική τεχνική της **προοικονομίας** και να την αναλύσετε.

Μονάδες 3

4. α) Να εντοπίσετε τα σημεία του κειμένου στα οποία προβάλλεται η ανδρεία του Πατρόκλου και να τα σχολιάσετε.

Μονάδες 3

β) Ποια όπλα των πολεμιστών της ομηρικής εποχής εντοπίζετε μέσα στο κείμενο και ποιες πληροφορίες δίνει ο ποιητής για το καθένα; Να τα διακρίνετε σε επιθετικά και αμυντικά. Με βάση αυτά τα στοιχεία, σε ποια συμπεράσματα καταλήγετε για το επίπεδο πολιτισμού της εποχής στο χώρο της πολεμικής τέχνης;

Μονάδες 3

